

לעילוי נשמות
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמות
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הנוצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: ספירת העומר

פרשת אמור

בס"ד | גיליון מס' 531

אחרי מי רדף ראש הישיבה בתחנת הרכבת?

וספרתם לכם (כ"ג, ט"ו)

וכמה בכל המצבים השגרתיים והרגילים - הבה נזהר לא לפגוע איש בזולתו, לא לאבד ולו אחוז אחד מהכבוד ההדדי בינינו. כך נזכה לנצל את הימים הללו היטב, ונתכונן בלב טהור לרגעים המרוממים של קבלת התורה!

מפגש מטלטל בהר מירון...

הסיפור המסעיר הבא, משתרע על פני יותר משני עשורים. הוא מתחיל בירושלים בימי שגרה, ומסתיים במירון - ביום ל"ג בעומר. זה סיפור שכדאי להפנימו אל הלב...

יחיאל נחשב לבחור טוב, שמו הלך לפניו כמוכשר וחרוץ, ועד מהרה הקדים את חבריו למחזור השנתי כשנישא בשעה טובה, והקים את ביתו עם רעייתו תחיל. הבית שהקים נהנה מתורה וגדולה כאחד, האשה זכתה בפרנסה טובה שהעניקה לבעלה יכולת לשקוד על לימודיו, והעתיד נראה מזהיר. חוץ מפרט אחד: בני הזוג המתינו להיושע בזרע של קיימא, אך מפתח של בנים כמו דילג על פתח ביתם, וכל מאמציהם, תפילותיהם, הסגולות שערכו והשיטות שניסו - דבר לא הושיע...

באחת הפעמים, כשר' יחיאל נכנס לרבו והזכיר את צרתו, נשא אליו רבו עיניים טובות ורחומות, והציע: 'דא' נא, כבר עשיתם הכל, ניסיתם הכל, והישועה מבוששת לבוא. אולי תנסה להיזכר האם פגעת פעם במישהו, האם גרמת צער לזולתך, האם ביזית או השפלת מישהו. אלו הדברים היכולים לעצור את צינוורת השפע, לסתום לחלוטין את זרימת הישועות. תנסה להיזכר...'

ר' יחיאל יצא מרבו בפיק ברכיים, ושב הביתה אפוף מחשבות. הוא התיישב יחד עם רעייתו בפינת האוכל, והחל מעביר את חייו כבסרט נע. היכן היה ומה ראה, כיצד התנהג ומתי עבר בין המוסדות השונים. לפתע, בהבזק של רגע, ראה בעיני רוחו ילד צעיר נכה קלות - - -

הוא קימט את מצחו, ניסה להיזכר בשמו, ואז זה היכה בו בכרך: נח - - -

הם למדו בצוואת בתלמוד תורה נחשב בירושלים. יחיאל היה אז רק בן שבע, כשקיבל את המינוי 'מלך הכיתה'. אמרנו 'קיבל' אך זה לא מדויק - יחיאל היה פשוט ילד חזק באופיו, גבוה וחסון, בעל כריזמה אישית ופה מתגלגל. עד מהרה הפך יחיאל ל'מוכתר' הבלתי רשמי של הכיתה. לעומתו, היה בכיתה ילד נוסף בשם נח. נח היה ילד שקט ואצילי, שמהלך בצדי הדרכים ואינו דורש יחס מיוחד. נח סבל מנכות קלה, ויחיאל - מ'מרום מעמדו' הכיתתי - נהג ללעוג לו, ואף הדביק לו כינוי גנאי...

נח כבר התרגל, ממילא היה שקט ומופנם, ועדיין - כל פגיעה צרבה את לבו כמכות אש, כל אמירה פצעה את נפשו כמדקרת חרב. כששנות הלימוד בת"ת הסתיימו והשניים נפרדו לשיבות שונות, נח שחרר אנחת רווחה משמעותית...

עתה, יחיאל ישב בביתו, ונזכר בנח. 'אם יש מישהו שפגעת בו כמו שלא צריך - זה נח. זה הוא!' - שב וקבע, רוקע ברגליו בכאב. 'אני חייב למצוא אותו, לבקש את מחילתו. חייב!'

אנו מצויים בעיצומם של הימים הנעלים והנפלאים, ימי ספירת העומר. רק לפני כחודש חגגנו את היציאה ממצרים, הגאולה מכל מיצרי הגוף והיצרים המאיימים עלינו, לקראת עמידתנו בעוד כמה שבועות למרגלות הר סיני, לקבל את התורה. הימים הללו שביניהם מוקדשים לספירת העומר, בהם ערב ערב, מתוך רוב התרגשות ושמחה, אנו סופרים יום אחר יום, בדרך לקבלת התורה באהבה.

ודווקא בימי ההכנה לקבלת התורה, אנו נוהגים מנהגי אבל. לא נמצא קול מושו ומצהלות חתנים, אין שמחות נישואין ולא ריקודי שמחה. אנו נוהגים מנהגי אבל בימים שבין פסח לעצרת, כי בימים הללו נפטרו 24,000 תלמידי רבי עקיבא, טרגדיה בלתי נתפסת שקשה לתאר.

הפער בין שני המאפיינים הללו של ימי ספירת העומר - מצד אחד גיטא - מדובר בימי הכנה לקבלת התורה, ימי התרגשות וציפייה למאורע השמח ביותר עלי אדמות, שהפך אותנו לעם יהודי, ייחודי באיכותו. מאידך גיטא - אנו מצטערים ומתאבלים, ודווקא על הסתלקות מוסרי התורה, התנאים הקדושים תלמידי רבי עקיבא, אלו שהנחלת התורה הייתה מושלם ליבם. מה אפוא הקשר בין שני הדברים? מדוע נפטרו תלמידי רבי עקיבא דווקא בימי ספירת העומר - בהכנה לקבלת התורה?!

אך עוד יותר מכך, עלינו להתבונן ולהבין: רבותינו מספרים כי תלמידי רבי עקיבא הסתלקו בימי ספירת העומר, הואיל ולא נהגו כבוד זה בזה. האם עד ימי ספירת העומר תלמידי רבי עקיבא כן נהגו בכבוד זה בזה? האם רק בהגיע ימי ספירת העומר לפתע פסקו מלנהוג בכבוד, ולכן נגזרה עליהם הגזירה האיומה הזו?!

נהג תגלית מרוממת, שתעניק לנו את המימד הנכון על הימים הללו, ובעיקר - על העוצמה הטמונה בהם: לימי ספירת העומר, דווקא בגלל שהם ימי ההכנה לקבלת התורה, יש תפקיד ייחודי. כל אחד מבין שההכנה לקבלת התורה היא ההתנהגות בכבוד זה עם זה, להתייחס יפה איש לרעהו, לתת לכל אחד ואחד את היחס הנפלא ביותר, כדי להיות ראויים לקבלת התורה - הניתנת רק באחדות מרוממת 'כאיש אחד בלב אחד', כפי שהיה בעת קבלת התורה.

ומכאן התשובה: הואיל וזה תפקידם של ימים אלו - להתחזק בהם באחדות ובכבוד הדדי, נענשו תלמידי רבי עקיבא דווקא בימים אלו, כי אלו הימים המיועדים

להתחזקות בנהיגת הכבוד. ומידת הדין פגעה דווקא בהם, הואיל והם היו מיועדים למסור את התורה, הם אלו שעמדו לקבל את התורה ביתר עוז בחג השבועות, ומשלא נהגו בכבוד ולא התאחדו זה עם זה בימים אלה כראוי לפי דרגתם - נענשו למרבה הצער, כי לא ניצלו את הימים המיועדים לחיזוק בנהיגת כבוד איש ברעהו!

את המסר הנפלא הזה גילה הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל, ומשמו מובאים הדברים בספר 'דורש טוב'. הגילוי המסעיר הזה מלמד אותנו על תפקידנו בימים אלו, לשפר את היחס לזולת, את רגשי הכבוד וההערכה כלפיו, את האהבה והאחדות.

הבה ננצל את ההזדמנות הזו, את הימים שאנו בעיצומם. גם אם נכנסנו הביתה והדברים אינם מתקתקים כראוי, גם אם הגענו לבית הכנסת והאחראים לא פעלו כמצופה, גם אם העובדים שלנו לא עשו בשלימות את המוטל עליהם, ועל אחת כמה

מצוה לפרסם: סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטבול לעילוי נשמת

הרה"ח הקדוש רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה ה"ד רזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקד"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (אראלי)
ת.נ.צ.ב.ה.

עוד באותו לילה החל לנסות לאתר את נח, אך התברר כי המלאכה אינה קלה. חודשים של חריש מודיעיני עמוק הגיבו מספר טלפון של מי שאמור להיות אחד מאחיו של נח, אך למרבה הצער המספר היה מנותק. כל קצה חוט לא הגיב את התוצאה, נח כמו נעלם לחלוטין, כל המאמצים עלו בתוהו...

אתה ובא יום ל'ג בעומר. ר' יחיאל ורעייתו תכננו לעלות לציון הקדוש במירון, לומר בו את כל ספר התהלים, לחלק מזון ומשקה, לנקוש בעקשנות בשערי רחמים. אולי יחוס ה' ואולי ירחם שבזכותיה דבר יוחאי יימצא נח האובד. הדרך העולה מירונה מתפתלת, שפתותיה של ר' יחיאל רוחשות לפילה, עיניו כבר דומעות, מלבו פורצת זעקה אילמת: 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק! יש שעת דחק גדולה מזו? יש דוחק קשה מהמתנה כה מייסרת, שבועות, חודשים, שנים?'

הוא יורד מהאוטובוס, עולה במעלה ההר. ואז - - -

הוא מזהה את הנכות של האיש שלפניו, לא את מראה פניו שהתבגרו. עוד מבט מאומץ, ו... כן. זה נח. אין ספק בכלל! הנה הוא ניצב לנגד עיניו, לבוש בבגדי שבת, עושה חלקה לבנו השלישי, מוקף בזאטוטים מאושרים. הוא מתבונן שוב, בוחן את אותה תנועה מוכרת לה לעג בילדותו, אכן - אלו אותם צעדים, זה נח!

סערת נפשו גברה, עיניו החלו לדמוע. 'סליחה', הוא פנה אליו מיד, והרעיף עליו שאלות למכבי, בכלבול ובמבוכה גוררים: 'שמך נח? למדת בת'ת פלוני בירושלים? אותה זוכר ילד בשם יחיאל?'

האיש הנהן בראשו פעמיים, ובפעם השלישית הנהן והעווה את פניו. 'זוכר אותי? אני יחיאל, אני מחפש אותך כבר למעלה מחצי שנה!'

'נו?' - שאל נח באי הבנה, 'מה אתה רוצה? אינך רואה שאין לי זמן כרגע?' - התגובה הטיבה לבטא את מה שחש נח. הזכרת שמו של יחיאל - די היה בה כדי לעורר מחדש את אותם רגשות מודחקים, טראומות ילדות שכבר התכסו בענני אבק. 'לא, אני חייב לשוחח איתך, כמה דקות!' - התחנן יחיאל על חייו...

שעת אמצע הבוקר, רבבות עולים ויורדים לציון הרשב"י. בימין השביל ניצבים שני אנשים בגיל שלוששים, 'אוייבי ילדות' מושבעים, במפגש מסעיר. 'מלך הכיתה' של אז עומד מול 'נח המסכן', מתחנן שיקדיש לו שתי דקות...

כששמע נח שיחיאל מבקש את סליחתו, החווה את פניו ימינה ושמאלה: 'אני לא מסוגל. לא יכול. אני רוצה לסלוח לך, אבל לא יכול. הפצע עודו פתור, כעשרים שנה חלפו ועדיין אני כאוב. לא יכול לסלוח!'

יחיאל לא אבה לוותר, הבין שכאן תלוי הסיכוי שלו. הוא הוסיף להתחנן, תיאר את הכאב העובר עליו, חילה את פני נח בשפל יכול. לבסוף, נענה נח ואמר: 'ראה נא, אני באמת רוצה לסלוח לך, אך חש שאינני יכול. הבה ניכנס שנינו לציונו של רשב"י, אני אתפלל עליך שתזכה להיושע בילדים, ואתה תתפלל עליי שאצליח לסלוח לך. ניפגש ביציאה מהציון בעוד כמחצית השעה!'

השניים נפרדו זה מזה, ונכנסו אל הציון. שתי תפילות נישאו שם מעומק הלב, מלוות בתולי דמעות. כעבור כמחצית השעה נפגשו השניים מחוץ לציון, עיניהם מאירות, פניהם התרחבו בחיוך רחב, והם לחצו ידיים בחום: 'מחול לך, מחול לך, מחול לך!' - הכריז נח בשמחה, עתה חש כי הפגיעה עברה, הפצע נרפא. 'מי יתן שלשנה הבאה תזכה לחבוק בך, ואל תשכח להזמין אותי לברית!' - טפח על שכם יחיאל בעידוד ונפרד ממנו לשלום...

ואכן, לשנה הבאה, כמה ימים לפני פסח, צלצל לפתע הטלפון בביתו של נח. 'מדבר יחיאל, מגיע לי מזל טוב, נולד לי בן!' - זעק יחיאל בשמחה, ונח שמח באמת בשמחתו ובירכו שיזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים...

סיפור מסעיר זה, סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ' שליט"א, ואין כמוהו כדי ללמדנו על משמעותה של פגיעה, על עוצמתה, על מה שהיא מחוללת. אם חלילה אדם נכשל בפגיעה בזולתו, לעולם לא יידע מה תהא משמעותה כלפיו. הפגיעה בזולת חוסמת את ההשפעה ממורמים, עוצרת את הישועות, אינה מאפשרת להשפיע טובה וברכה על האדם...

הבה נראה לנגד עינינו בכל עת את דמותו של התינוק הקט, בנו של יחיאל, שלא הגיע לעולם עד שהפגיעה נמחקה, עד שרושמה נמחל ואיננו. לעולם לא נדע כמה התמודדויות, בעיות וקשיים היו נמנעים מאיתנו, אם היינו נזהרים יותר בכבוד הזולת. ואם חלילה נזכרנו - הבה נוודא כי ביקשנו סליחה מיד, לבל תיזוור הפגיעה בעולם, לבל תחולל נזקים חלילה.

נזכור כי במילה, במבט, בתנועה או בהתנהגות, אנו יכולים לנהוג כבוד, להעריך, לפרגן ולהעניק כח, וחלילה - לפגוע, להרוס, להביא על עצמנו נזק אדיר. הבה נתחזק בימים אלו בזיהירות בכבוד הזולת, במניעת כל פגיעה בו. זו הדרך לשמור את ציגורות השפע פתוחים ויעילים, זו הדרך להתכונן לקבלת התורה!

טעות לרגע, אחריות לשנים!

היה זה בשעת ערב מוקדמת, בעיצומו של קיץ תשמ"א. בדלת הבית ברחוב חזון איש 5 בבני ברק נקש יהודי, שבימים כתיקונם מסובב על הפתחים. הגאון רבי אהרן

לייב שטיינמן צ"ל פתח את הדלת, וחיש קל זיהה את האיש, שנוקש כאן מדי פעם ומבקש צדקה. הרב שטיינמן העניק לו מטבע והלה הלך לדרכו, אלא שכעבור שתי דקות שב ונקש בדלת...

הרב שטיינמן שב ופתח את הדלת, והחווה בידו כאומר 'כבר נתתי לך' להפתעתו המרובה, הלה הסביר כי הוא מבקש להיכנס לשוחח, וכשנכנס - סיפר כי הוא מבקש להכניס את בנו ללמוד בשנה הבאה בישיבת פוניב' לצעירים - תחת ידי האמונות של ראש הישיבה. הרב שטיינמן, כדרכו, הגיב כי הוא אינו מתערב בנושא שבסמכותו הבלעדית של הגרמ"ל ליפקוביץ' צ"ל, אך הסיכויים קלושים ממילא - כי המחזור מלא עד אפס מקום...

ובכל זאת, התעניין הרב שטיינמן וביקש להבין: 'תמינהי עליך, הן נקשת בדלתי אך לפני שתי דקות לקבץ צדקה ולא דיברת עמי בנושא זה דבר. האם בשתי הדקות הללו עלה הדבר ברעיוןך?'

אותו יהודי כחכם בגרונם במבוכה, והשיב כי גם בפעם הקודמת שנקש בדלת, רצה לשוחח עם ראש הישיבה בענין בנו, לפעול כדי שיתקבל לישיבה. אלא שכשראש הישיבה העניק לו מיד מטבע בחושבו כי הוא בא כרגיל לקבץ נדבות, הררה כי כדאי לקחת את המטבע, ואף להשלים 'סיבוב' קיבוץ נדבות בין שכני הרב לבנין, ואחר כך לשוב ולדבר על הנושא לשמו הגיע - קבלת בנו לישיבה.

כשהרב שטיינמן שמע את הדברים - החוויר כסיד. לפתע התברר לו, שבעת הנקישה הקודמת - אותו אדם לא הגיע הפעם לקבל צדקה כמנהגו, אלא הגיע לשוחח על נושא חשוב פי כמה - על נפש בנו יקירו וקבלתו לישיבה. 'אוי ואבוי, הפכתי אותך למקבץ נדבות' - לחש ראש הישיבה בחרדה, 'אני מבקש את סליחתך, אוי לי שפגעתי בך...'

'אין צורך להגזים', נענה הלה, 'הלא ראש הישיבה צודק, אני מקבץ נדבות, זו פרנסתי וזה מקצועי כבר רבות בשנים... אלא שהפעם באתי למטרה אחרת... ראש הישיבה לא המציא כלום, וכמובן שלא נפגעתי, שהרי מכיר אני את מקומי...'

אך למרות ההסבר, לא נחה דעתו של הרב שטיינמן. 'ראה נא, פגעתי בך, ועליי למצוא כל דרך לכפר על הענין. כפי שאמרת, בדרך כלל אינני מתערב בקבלת בחורים לישיבה והדבר אינו בסמכותי. אך הפעם - הואיל ופגעתי בך - אחרוג ממנהגי...'

מכאן ואילך, החל הרב שטיינמן במלאכת שתדלנות נפלאה, שנמשכה לאורך שנים ארוכות!!! למען אותו בחור, בנו של המ'קבץ נדבות בדרך כלל אבל לא הפעם. באותה שנה התקבל הבחור ללמוד בישיבת פוניב' - כשהרב שטיינמן משמש כרבו, ועוקב אחריו מדי יום ביומו במסירות נפלאה ויוצאת דופן, לסייע לצמיחתו התורנית. לאורך שנת הלימודים התמסר אליו הרב שטיינמן כאילו הוא בנו, השקיע בו את מיטב הכוחות והמאמצים, כדי שיגדל ויתפתח בתורה וביראת שמים.

אך הרב שטיינמן לא הסתפק בכך, עדיין חש כי לא כיפר כראוי על הפגיעה באביו. ולפיכך, כשעמד הבחור לעלות לישיבה גדולה, ניגש הרב שטיינמן מיוזמתו לאביו, ודן עמו על עתיד הבן. כשהתברר שהמקום הטוב ביותר למען הבן הוא להמשיך בישיבת פוניב' הגדולה - פעל הרב שטיינמן כדי שיתקבל בה, אף שבדרך כלל נמנע מללחוץ בעזרת מעמדו...

ואותו בחור, קם והיה לאחד ממרביצי התורה המפורסמים בדורנו. נקל לשער כי ההתפתחות המרשימה של הנער הינה פרי רוחו ועידודו של הרב שטיינמן, שלאורך כעשור ראה את הבחור הזה כבנו, השקיע בו כל כח ומאמץ, ופעל עבורו בכל עת.

וכל זאת למה? כי פעם אחת, בטעות!, התייחס לאביו כמקבץ נדבות. ולא שהוא לא היה מקבץ נדבות - הוא היה גם היה, אלא שהפעם לא הגיע כדי לקבץ נדבות, והרב שטיינמן טעה ביחסו אליו. ולנוכח הפגיעה הזו בכבודו - ראה הרב שטיינמן את חובתו לעשות הכל למען הנער, לפעול למענו ולהתאמץ להצלחתו, ללוותו לאורך שנים לצמיחתו בתורה וביראת שמים!

את הסיפור המפעים הזה סיפר לנו הרה"ג ר' אברהם ברלין שליט"א - נכדו של הרב שטיינמן, כדי ללמדנו עד היכן מגיעה החובה לשמור על כבוד הזולת, עד כמה מגיעת הפגיעה ממנו חשובה, קריטית, מכריעה ומחייבת, עד כמה אם חלילה פגענו בכבוד הזולת - עלינו לשנס מותניים כדי לתקן את הדבר, לעשות הכל כדי לכפר...

רגע לפני שנפתח את הפה לקראת זולתנו, הבה נראה לנגד עינינו את דמותו של הרב שטיינמן, את מסכת השתדלנות הרבה ומאמציו הנפלאים למען אותו בחור, כדי שנבין ונפנים מה משמעותה של פגיעה בזולת, עד כמה הדבר חמור, מכריע, דרמטי.

הבה ניקח את המסר לתשומת ליבנו, להתחזק בימים הללו המסוגלים לכך ולשמור על כבוד הזולת, לעשות הכל כדי למנוע כל פגיעה בו. כך נזכה להתכונן כראוי לקבלת התורה, ולהיות ראויים לעמוד למרגלות הר סיני זכים וטהורים, כאיש אחד בלב אחד!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס